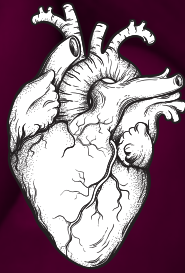

Eliquis[®]
apixaban

PATIENTSTÖD
FÖRMAKSFLIMMER

STROKE

KÄNN IGEN
EN STROKE

RISK FÖR
BLODPROPP?

KOLL PÅ
BLODTRYCKET

Välkommen till Patientstöd förmaksflimmer!

Detta patientstöd är till dig som ordinerats behandling med läkemedlet Eliquis® för att skydda mot stroke vid förmaksflimmer.

Tema: Blodpropp, stroke och kopplingen till förmaksflimmer.

Innehåll

FÖRST OCH FRÄMST, VAD ÄR EN STROKE?	3
VID FÖRMAKSFLIMMER FINNS EN ÖKAD RISK FÖR BLODPROPP, OCH DÄRME	3
SÅ HÄR BEDÖMS RISKEN FÖR BLODPROPP	3
VILKA PERSONER MED FÖRMAKSFLIMMER LÖPER ÖKAD RISK ATT FÅ BLODPROPPAR	4
MEDICINERING MED BLODPROPPSFÖREBYGGANDE BEHANDLING	4
HÅLL KOLL PÅ BLODTRYCKET!	4
LÄR DIG KÄNNA IGEN EN STROKE – VAR DELAKTIG I VÅRDE	6
DET HÄR KAN DU SJÄLV GÖRA FÖR BÄTTRE HJÄRTHÄLSA!	8

Först och främst, vad är en stroke?

Stroke eller slaganfall är samlingsnamn på hjärninfarkt och/eller hjärnblödning med bestående symtom. En hjärninfarkt kan i vissa fall behandlas med blodproppslösande läkemedel som ges via

blodet (intravenöst). Vid en blödning behöver man istället få stopp på blodflödet. Vikten av en snabb korrekt diagnos är därför helt avgörande för att inte förvärra skadorna.

Vid förmaksflimmer finns en ökad risk för blodpropp, och därmed stroke

Vid förmaksflimmer blir blodflödet i förmaken långsammare. Det gör att det kan bildas blodproppar som följer med blodströmmen, och som kan drabba olika organ. Det vi är mest rädda för är stroke, efter-

som stroke kan orsaka omfattande skador på hjärnan, något som i hög grad påverkar den som drabbas. Att utreda, bedöma och förebygga risken för blodpropp är en mycket viktig del av vården vid förmaksflimmer.

Så här bedöms risken för blodpropp

Riskbedömningen görs med hjälp av något som kallas CHA₂DS₂-VA poäng. Utifrån den skalan fastställs ditt behov av blodproppsförebyggande behandling (antikoagulantibehandling). Ett CHA₂DS₂-VA poäng på 2 eller mer rekommenderas som en indikator på förhöjd risk och beslut om att påbörja

behandling med antikoagulatia. Riskbedömningen gäller för personer som har förmaksflimmer utan hjärtklaffel. Det spelar ingen roll om du har förmaksflimmer i attacker eller ihållande; riskbedömningen är densamma oavsett. Din läkare bedömer vilken behandling just du behöver.

Vilka personer med förmaksflimmer löper ökad risk att få blodpropp?¹

Om du har förmaksflimmer så ökar risken för stroke om du även har andra riskfaktorer. Ju fler riskfaktorer, desto högre är stokerisken. Därför är det viktigt att du får hjälp att hantera de andra tillstånd du har för att minska risken att drabbas av stroke. Inom sjukvården brukar man värdera risken med hjälp av en skala som kallas CHA₂DS₂-Va. I tabellen här nedanför ser du hur riskpoängen sätts beroende på de olika faktorerna.

CHA ₂ DS ₂ -Va		Riskpoäng
C	Hjärtsvikt/nedsatt vänsterkammarmfunktion	1
H	Högt blodtryck (hypertoni)	1
A₂	Ålder 75 år eller mer	2
D	Diabetes	1
S₂	Tidigare stroke eller övergående blodproppsbildning (TIA)	2
V	Kärlsjukdom (vaskulär), t ex tidigare hjärtinfarkt, perifer artärsjukdom eller aortaplaque (det vill säga inlagringar i stora kroppspulsådern)	1
A	Ålder 65–74 år	1
Totaltpoäng max		9

Ref: 2024 ESC Guidelines for the management of atrial fibrillation developed in collaboration with the European Association for Cardio-Thoracic Surgery (EACTS)

(Bokstäverna står för: C = Congestive Heart Failure, H = Hypertension, A = Age, D = Diabetes mellitus, S = Stroke, V = Vascular disease)

Läs gärna mer om behandling av blodpropp på: <https://www.blodproppsskolan.se>

Medicinering med blodpropps-förebyggande behandling

Blodproppsförebyggande medicin, eller antikoagulantia, är läkemedel som gör att blodet lever sig (koagulerar) långsammare. De hjälper till att förebygga blodproppar som orsakar stroke.

Att tänka på när du behandlas med blodproppsförebyggande läkemedel:

- Sök sjukhusvård akut om du får svår huvudvärk eller magont som inte ger med sig.
- Kontakta sjukvården om du får ovanliga blödningar eller blåmärken eller om du märker att urinen är röd, mörkbrun eller svart.
- Tala alltid om för läkare, tandläkare, vård- och apotekspersonalen om du tar blodpropps-förebyggande läkemedel.

Håll koll på blodtrycket!

Förhöjt blodtryck (hypertoni) är vanligt hos personer med förmaksflimmer och många får läkemedels-behandling för detta. Högt blodtryck är en riskfaktor för förmaksflimmer och stroke.

Uppföljning av blodtrycket ska göras regelbundet. Dessa kontroller kan du ta aktiv del av genom att ha en egen blodtrycksmätare hemma. När du går på kontroller för ditt blodtryck kan du ta med registreringarna du gjort hemma, eftersom det är värdefull information för dem som ansvarar för din behandling.

När du behandlas med blodproppsförebyggande läkemedel ska du undvika aktiviteter som ökar din blödningsrisk, d v s som ökar din risk för skador (som exempelvis kampsporter).

Några goda råd på vägen:

- Köp en tillförlitlig blodtrycksmätare – fråga gärna på ditt apotek.
- Innan du mäter ditt blodtryck bör du ta redan på hur man får så tillförlitliga mätvärden som möjligt. Du bör till exempel ha vilat en stund innan du börjar ta blodtrycket.
- Gör gärna flera registreringar vid samma tillfälle (med en liten paus mellan varje mätning) när du mäter ditt blodtryck. Förslagsvis kan du göra tre blodtrycksmätningar och registrera ett medelvärde av dessa

Ibland görs en 24-timmarsregistrering av blodtrycket, d v s du mäter blodtrycket under ett helt dygn. Detta görs för att kontrollera hur blodtrycket varierar under dygnet. Under tiden för registreringen mäts ditt

blodtryck automatiskt. Tänk på att blodtrycket ibland ligger högre när det kontrolleras på en sjukvårdsin-rättning, så kallat "vitarocken-blodtryck".

Bra att veta: ibland är det svårt att mäta blodtrycket när man har förmaksflimmer.

Lär dig känna igen en stroke – var delaktig i vården

En stroke kan komma plötsligt och få effekter på både kort och lång sikt, så du måste agera snabbt. Här kommer några saker att vara uppmärksam på som kan hjälpa dig att känna igen en stroke.

A

ANSIKTE

Ansiktsförlamning?
Le och visa tänderna.
Är personen sned i ansiktet?
Hänger mungipan?

K

KROPPSDEL

Förlamning i en arm?
Lyft armarna och håll kvar i 10
sekunder. Har personen tecken på
svaghet/förlamning i någon arm?

U

UTTAL

Svårigheter att tala, läsa eller
förstå tal? Säg meningen: "Det är
vackert väder idag". Har personen
svårt att hitta ord, säga rätt ord
eller talar sluddrigt?

T

TID

Symtomen kommer
plötsligt och måste
behandlas snabbt!

Andra symtom kan vara svaghet eller domningar/
förlamning i ena halvan av kroppen, synbortfall eller
dimsyn på ena eller båda ögonen, förvirring, yrsel
eller ostadighet. Om du märker något av de här sym-
tomen måste du kontakta sjukvården akut!

En transitorisk ischemisk attack (TIA) beror på ett
tillfälligt avbrott i blodflödet (syrebrist) i något av
hjärnans blodkärl. Symtomen på TIA är de samma
som vid stroke, men de försvinner inom några minu-
ter eller timmar (< 24 timmar).

Om du märker av något av de här symtomen – vänta inte – ring genast 112.

TIA-attacker är viktiga varningssignaler som tyder på att du kan löpa risk att
få en stroke och du ska också här kontakta sjukvården akut – ring 112.

Egenvård för en bättre hjärthälsa

- Sträva efter normal vikt
- Våga vara fysiskt aktiv
- Ta alltid dina läkemedel enligt ordination
- Undvik överkonsumtion av alkohol
- Sluta röka

Egna anteckningar

Mer information och stöd

Blodproppsskolan – www.blodproppsskolan.se

Eliquispatient.se – www.eliquispatient.se

Hjärt- och Lungsjukas Riksförbund – www.hjart-lung.se

1177 Vårdguiden – www.1177.se

STROKE-Riksförbundet – www.strokeforbundet.se

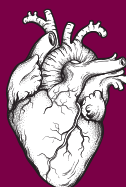
Socialstyrelsen (Nationella riktlinjer för hjärtsjukvård) – www.socialstyrelsen.se

Läkemedelsverket – www.lakemedelsverket.se

Eliquis® tillhör en grupp läkemedel som kallas antikoagulantia (blodförtunnande). Detta läkemedel bidrar till att förhindra att blodproppar bildas genom att blockera faktor Xa(10a) som är en viktig komponent vid levering av blodet. Den verksamma substansen i Eliquis heter apixaban. Eliquis finns som filmdragerade tabletter i styrkan 2,5 och 5 mg. **Eliquis används till vuxna:** 1. För att förhindra att blodproppar (djupa ventromboser, DVT) bildas efter höft- eller knäledsoperationer (gäller endast för styrkan 2,5 mg). 2. För att förhindra att blodproppar bildas i hjärtat hos patienter med oregelbunden hjärtrytm (förmaksflimmer) och ytterligare minst en riskfaktor för stroke. Blodproppar kan lossna och transporteras till hjärnan och där orsaka en stroke, eller till andra organ och förhindra normalt blodflöde till dessa organ. 3. För att behandla blodproppar i benens vener (djup ventrombos) och i blodkärlen i lungorna (lungemboli) och för att förebygga att blodproppar återkommer i blodkärlen i benen och/eller lungorna. **Eliquis används till barn och ungdomar åldern 28 dagar till yngre än 18 år:** För att behandla blodproppar och förhindra att blodproppar återkommer i vener eller i lungornas blodkärl. **Använd inte Eliquis:** om du är allergisk mot apixaban eller mot något av övriga innehållsämnen i detta läkemedel, om du har en pågående blödning, om du har en sjukdom i ett organ i kroppen som ökar risken för allvarlig blödning (såsom pågående eller nyligen inträffat sår i mage eller tarm, nyligen inträffad blödning i hjärnan), om du har en leversjukdom som leder till ökad blödningsrisk (hepatisk koagulopati), om du tar mediciner för att förhindra blodproppar (t.ex. warfarin, rivaroxaban, dabigatran eller heparin), förutom vid byte av blodförtunnande behandling eller under tiden du har en ven- eller artärkateter och du får heparin för att hålla denna öppen eller om en slang förs in i blodkärlet (katererablation) för att behandla oregelbunden hjärtrytm (arytmi). Eliquis rekommenderas inte till barn och ungdomar med en kroppsvikt under 35 kg. **Tala med din läkare, apotekspersonal eller sjuksköterska innan du tar detta läkemedel:** om du har en allvarlig njursjukdom, eller om du går i dialys, om du har problem med levern eller tidigare problem med levern, om du har en konstgjord hjärklaff eller om du vet att du har en sjukdom som kallas antifosfolipidsyndrom (en störning i immunsystemet som ökar risken för att få blodproppar). **För fullständig information om Eliquis**, läs noga bipacksedeln som medföljer förpackningen (se även www.fass.se).

Version 7

Bristol Myers Squibb, 08-704 71 00, www.bms.com/se. Pfizer AB, 08-550 52 000, www.pfizer.se.

PATIENTSTÖD FÖRMAKSFLIMMER

Fler teman:

